

Nieuwsbrief december 2025

Beste deelnemers van het Platform Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad,

Met veel plezier presenteren we jullie deze nieuwsbrief, waarin we terugblikken op de activiteiten die in 2025 namens en met het Platform zijn uitgevoerd ter bescherming van de geelbuikvuurpad en de vroedmeesterpad. Dankzij de financiële ondersteuning van de Provincie Limburg konden we ook dit jaar een platformavond organiseren, deze nieuwsbrief samenstellen en jullie blijven informeren en ondersteunen bij het uitvoeren van beheer- en herstelmaatregelen in de leefgebieden. Zoals altijd staat het delen van kennis, ervaringen en actuele ontwikkelingen centraal, zodat we samen kunnen bijdragen aan een zo effectief mogelijk beheer voor beide paddensoorten.

Daarnaast was 2025 een bijzonder jubileumjaar: **het Platform vierde haar 25-jarig bestaan**. Tijdens de platformavond in december nam Ben Crombaghs ons in een boeiende lezing mee door een kwart eeuw aan inzet, resultaten en samenwerking. Ook stonden we stil bij het moment waarop Ben het stokje overdroeg aan een nieuwe generatie. Als een van de grondleggers van het platform heeft hij in 25 jaar tijd enorm veel betekend voor de bescherming van beide soorten. Dat werd onderstreept door de vele warme en lovende woorden uit de zaal: Ben werd door verschillende aanwezigen genoemd als inspiratiebron, iemand die met zijn doorzettingsvermogen, enthousiasme en toewijding talloze mensen heeft weten te motiveren. Hoewel hij betrokken blijft als Platformdeelnemer, neemt hij afscheid van zijn organiserende rol. In deze nieuwsbrief lees je meer over de platformavond, de monitoring vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad, populatieonderzoek naar geelbuikvuurpad en over het afscheid van Ben.

Figuur 1 Sfeerimpressie van de platformbijeenkomst in de collegezaal van Yuverta

Verslag platformbijeenkomst 2025

Op 3 december 2025 vond de Platformavond Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad plaats. Dit keer waren we weer welkom bij Yuverta College in Valkenburg aan de Geul, waar we zeer goed ontvangen werden (waarvoor dank!). De koffie/thee en vlaai stond bij aankomst al klaar, waarna we meteen door konden naar de college zaal van Yuverta. Op basis van de aanmeldingen verwachtten we zo'n 30 personen, maar de toestroom aan mensen bleef maar komen met uiteindelijk 45 aanwezigen! Het betrof natuurlijk het 25-jarig jubileum, maar ook zeker het afscheid van Ben Crombaghs als een van de coördinatoren van het Platform heeft ongetwijfeld een hoop mensen naar deze Platformavond getrokken. Ben trapte de avond af met een inspirerende lezing, waarin hij terugblikte op zijn reis als klein jongetje waarin een passie ontstond voor amfibieën, naar de professionele carrière die hij heeft opgebouwd waarin de bescherming van de geelbuikvuurpad een heel belangrijk onderdeel was. De avond werd verder gevuld met een lezing door Joris Verhees (Natuurbalans) en Tygo de Munck die een inkijkje gaven in populatieonderzoek naar de geelbuikvuurpad en 2024 en 2025. Jöran Janse van RAVON volgde met zijn bevindingen voor beide soorten tijdens de NEM monitoring van geelbuikvuurpad en vroedmeesterpad. Dit jaar was er ook een presentatie vanuit Natuurrijk Limburg. Pieter Puts nam ons mee in de wereld van natuurinclusieve landbouw en liet ons zien hoe belangrijk herstelmaatregelen zijn in het agrarische gebied om verbindingen te realiseren. De avond werd afgesloten met een officieel afscheid van Ben Crombaghs.

Afscheid Ben Crombaghs

De avond werd afgesloten met een speciaal dankwoord van Frans Blezer, Raymond Tilmans en Jurgen Mingels aan Ben. In al hun verhalen kwam één duidelijke rode draad naar voren: het aanstekelijke enthousiasme van Ben en zijn verbindende rol in de bescherming van de geelbuikvuurpad hebben een blijvende indruk gemaakt op velen. Ben benadrukte altijd dat samenwerking cruciaal is – we moeten niet óver elkaar spreken, maar mét elkaar. Met precies die instelling werd het Platform 25 jaar geleden opgericht en met succes: een kwart eeuw later zit de zaal nog altijd vol met mensen met een hart voor deze soorten, variërend van betrokken buurtbewoners tot terreineigenaren en beleidsmedewerkers. Als blijk van waardering voor zijn tomeloze inzet ontving Ben namens het Platform een oorkonde (Figuur 2). Daarnaast kreeg hij een fotocollage van bijzondere momenten uit zijn carrière (met dank aan Jurgen Mingels) en werd hij ook vanuit de Provincie Limburg – vertegenwoordigd door Raymond Tilmans en Jelle Reumkens – in het zonnetje gezet.

Figuur 2 Ben Crombaghs toont trots de uitgereikte oorkonde ter ere van zijn 25-jarig coördinatorschap en als drijvende kracht

Ook in deze nieuwsbrief mag het niet ontbreken: namens het Platform, dank voor je onuitputtelijke inzet, Ben! Na afloop van het officiële afscheid werd er in het naastgelegen café nog gezellig nagepraat en geborrelt.

Monitoring vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad 2025

Jöran Janse (RAVON)

2025 kenmerkte zich door een overwegend droog voorjaar waarbij er minder regen viel dan normaal. Het was zelfs een van de droogste voorjaren ooit. De zomer van 2025 was warm, zonnig en droog met weinig neerslag. Vanwege de weersomstandigheden is ervoor gekozen om pas in juli te beginnen met de monitoring.

VROEDMEESTERPAD

Voor dit jaar stonden de volgende leefgebieden op de planning voor monitoring naar vroedmeesterpad: Geuldalhellingen-Noord, Ubachsberg, Bemelen Cadier en Keer, Gerendal en Holset. In totaal zijn er dit jaar 1.131 larven gevangen. In 2021 en 2023 hadden we dezelfde selectie van leefgebieden en zijn er respectievelijk 1.831 en 947 larven gevangen. Hiermee is het een vrij matig jaar voor vroedmeesterpad betreft aangetroffen larven aantallen. Hieronder worden de verschillende leefgebieden besproken waarbij er ook positieve dingen te vermelden zijn. Ook blijkt dat er per leefgebied grote verschillen kunnen zijn in aantal larven.

Geuldalhelling-Noord

In leefgebied Geuldalhelling-Noord (een klein leefgebied ten noorden van de snelweg A79 en ten oosten van Meerssen) komt vroedmeesterpad nog voor nabij het Smallenbos. Larven zijn hier gevonden in drie wateren met in totaal 28 larven. Ook een poel bij het Ravensbosch is onderzocht maar dit leverde wederom geen waarnemingen van vroedmeesterpadlarven op. Overleving van de soort is in dit leefgebied voor een groot deel te danken aan het intensieve beheer van de poelen door een particulier.

Ubachsberg

In leefgebied Ubachsberg bleken dit jaar veel positieve zaken aan de gang te zijn. Twee weilandpoelen in het noordelijk deel van het leefgebied op de Kunderberg die al sinds 2000 worden gemonitord (zonder resultaat) bleken dit jaar gebruikt te zijn door vroedmeesterpad waarbij er respectievelijk 2 en 6 larven zijn aangetroffen. In het weiland was dit jaar met schapen begraaft wat waarschijnlijk voor een verbeterd landhabitat heeft gezorgd. Soms is monitoring een zaak van een lange adem! Tussen de Kunderberg en de Daelsweg, ongeveer in het midden van het leefgebied, zijn in 2023 twee nieuwe poelen aangelegd. Dit jaar werden hier voor het eerst larven van vroedmeesterpad in aangetroffen. Deze twee poelen zorgen voor een betere verbinding binnen dit leefgebied. Andere positieve ontwikkelingen in dit gebied zijn verbetering van de landhabitat op de Keverberg door het opschonen van een met struiken overgroeid kalkgrasland, en op de Kunderberg door het vrijmaken van een met bomen overgroeide kalkhelling.

Bemelen en Cadier en Keer

Groeve 't Rooth, Julianagroeven en de Bemelerberg vallen ook onder dit telgebied. Ondanks dat veel wateren opgedroogd bleken te zijn waren er ook nog enkele waterhoudend waar relatief veel larven te vinden te waren, in met name Groeve 't Rooth. Ook in dit leefgebied is de laatste jaren veel gebeurd om deelgebieden beter met elkaar te verbinden. In dit geval door hellingbossen langs de landweg de Kategrub, tussen de groeve en de Bemelerberg, ten dele te kappen zodat hier weer graslanden met open mergelwanden zijn vrijgekomen. Hiermee is landhabitat voor vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad verbeterd.

Hiernaast zijn er weer nieuwe betonbakjes aangelegd zowel in als nabij Groeve 't Rooth. Nabij Cadier en Keer is een oude betonpoel bemonsterd waar nog niet eerder naar larven vroedmeesterpad gezocht is, maar waar wel roepwaarnemingen gedaan waren, met direct resultaat namelijk maar liefst 27 larven.

Figuur 3 De betreffende poel met vroedmeesterpad larven in Groeve 't Rooth

Gerendal

Op 26 augustus, na meerdere scheprondes, is er één larf van de vroedmeesterpad aangetroffen in een weilandpoel. In dit gebied worden roepwaarnemingen van de soort verspreid over het hele gebied gedaan, maar larven worden doorgaans slechts in één of twee wateren gevonden en dan ook nog in zeer lage aantallen. Normaal gesproken wordt voor de monitoring van vroedmeesterpadlarven maar één schepronde uitgevoerd. Vanwege de lage

Figuur 4 De enige poel in het Gerendal waar één larf vroedmeesterpad werd aangetroffen in 2025

aantallen in het Gerendal zijn dit jaar echter meerdere rondes uitgevoerd om de aanwezigheid van larven aan te tonen. Opvallend was dat tijdens de inventarisatie in juli extreem veel volwassen watersalamanders (kleine watersalamander en alpenwatersalamander) in de poel aanwezig waren, terwijl deze eind augustus volledig ontbraken.

Holset

Net als in 2024 is er op initiatief van buurtbewoners weer flink wat leefgebied beheerd, waarover meer later in deze nieuwsbrief. Deze keer vooral stapelmurtjes bij de poelen en een volledig overgroeide poel van de gemeente. Door dit verbeterde beheer van de muren en opgeknapte wateren is de verwachting dat de populatie vroedmeesterpadden in de toekomst zal groeien omdat landhabitat is verbeterd en er meer voortplantingswateren beschikbaar zijn gekomen.

GEELBUIKVUURPAD

Dit jaar stond de monitoring van de geelbuikvuurpad gepland in de leefgebieden Groeve 't Rooth, Julianagroeven, Wahlwiller, Curfsgroeven, Lange Akker en Groeve Blom. Hieronder een overzicht van hoe de soort zich dit jaar heeft ontwikkeld.

Bemelen en Cadier en Keer

In Groeve 't Rooth werden dit jaar 158 geelbuikvuurpadden geteld, een stijging ten opzichte van de 118 dieren van 2024. De nieuw aangelegde betonpoeltjes, zowel binnen als buiten de groeve, leverde direct resultaat op. Ook de plassen op de weg bij de voormalige spoelinstallatie bleken zeer geschikt voor de soort. Bij de Bemelerberg werden larven gevonden in greppels in een wateropvangbekken, wat aangeeft dat de soort daar nog steeds voorkomt.

In de Julianagroeven gaat het goed met de populatie geelbuikvuurpad. Dit jaar zijn 31 (sub)adulten geteld, meer dan de circa twintig dieren van voorgaande jaren. De begrazing met geiten heeft gezorgd voor een afwisselend leefgebied en verspreid over de groeven waren enkele watertjes die nog water bevatten en veel geelbuikvuurpadden herbergden. Voortplanting werd dit jaar echter niet vastgesteld. In de naastgelegen Koeberg, waar geen begrazing plaatsvindt, waren de betonbakjes gevuld met water, maar het water was te permanent aanwezig voor succesvolle voortplanting.

Wahlwiller

In Wahlwiller werden 49 (sub)adulten geelbuikvuurpadden geteld, een stijging ten opzichte van eerdere jaren (33 in 2023 en 35 in 2021). Historisch werden hier hogere aantallen waargenomen, zoals 61 dieren in 2016 en 75 in 2006. Een deel van de wateren is dit jaar niet beheerd, waardoor ze overgroeiden. Omdat ze in het voorjaar ook niet droog zijn gezet waren ze tevens niet geschikt voor succesvolle voortplanting. De wateren waar wel succesvolle voortplanting was waren enkele nieuw aangelegde betonbakken.

Curfsgroeven

In de Curfsgroeven werden 38 subadulten geteld, iets minder dan de 47 in 2023 maar meer dan de 32 in 2022. Het hoogste aantal ooit gemeten was 89 dieren in 2012. Voortplanting werd vastgesteld in één betonbak, terwijl veel andere wateren droog stonden. De meeste dieren waren geconcentreerd in enkele betonbakken en greppels die nog water bevatten. Het gebied wordt begraaasd door een kudde geiten.

Figuur 5 Curfsgroeven: In één betonbak werden tot 14 (sub)adulten geelbuikvuurpad gevonden.

Lange Akker

Bij de Lange Akker werden 18 (sub)adulten geteld, een vergelijkbaar aantal met voorgaande jaren. Er zijn nieuwe betonbakken aangelegd, terwijl de oude bakjes niet beheerd waren.

Groeve Blom

In Groeve Blom was het getelde aantal (sub)adulten dit jaar 50, een flinke stijging ten opzichte van 6 dieren in 2024 en 32 in 2023. De eerste monitoring in 2019 telde 12 dieren. Ondanks de hogere aantallen waren er ook dit jaar veel droge wateren aanwezig. Voortplanting vond plaats in enkele plastic bakjes. Al met al laat de monitoring zien dat de geelbuikvuurpad in de meeste leefgebieden nog steeds aanwezig is, met enkele positieve stijgingen waar recent herstelmaatregelen zijn getroffen. Tegelijkertijd blijft het beheer van wateren en voortplantingsplekken cruciaal voor het behoud van deze bijzondere soort.

Populatieomvang van geelbuikvuurpadden in 2024-2025

Joris Verhees, Natuurbalans – Limes Divergens BV

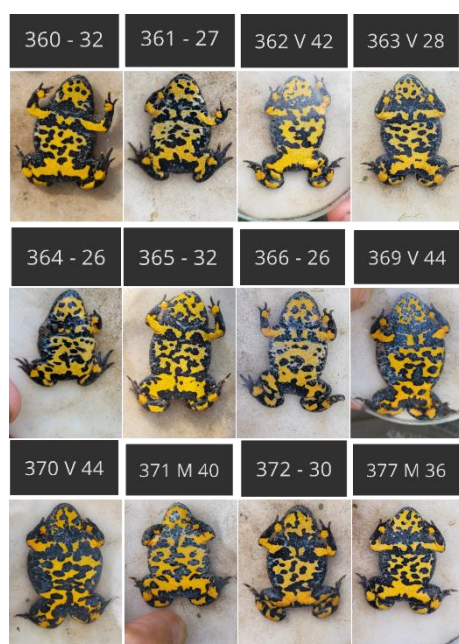
In 2024 en in 2025 zijn twaalf leefgebieden onderzocht op de populatiegrootte van geelbuikvuurpadden. De populatiegroottes zijn bepaald aan de hand van vangst-terugvangstmethoden. Per leefgebied is een vast aantal rondes uitgevoerd, waarbij van de aangetroffen padden hun buikpatroon is gefotografeerd. Geelbuikvuurpadden zijn, net als een vingerafdruk van een mens, individueel herkenbaar op basis van hun geel-zwarte buikpatroon.

De twaalf leefgebieden zijn gedurende het actieve seizoen van mei tot en met september vijf keer bezocht, met uitzondering van de Julianagroeven. In dit gebied zijn drie bezoeken uitgevoerd, omdat deze locatie pas vanaf juli kon worden bezocht om verstoring van een hier eerder broedende oehoe te voorkomen. In 2024 zijn zeven leefgebieden onderzocht, in 2025 vijf (Tabel 1).

Tabel 1. De twaalf onderzochte leefgebieden waarvan de populatiegrootte van geelbuikvuurpadden is onderzocht, het onderzoeksjaar en hun terreinbeheerders.

#	Onderzoeksjaar	Leefgebied	Terreinbeheerder(s)
1.	2024	Berghofwei	Staatsbosbeheer/Natuurmonumenten
2.	2024	Gerendal	Staatsbosbeheer
3.	2024	Groeve Blom	Het Limburgs Landschap
4.	2024	Groeve 't Rooth	Het Limburgs Landschap
5.	2024	Langen Akkers	Bodemzorg Limburg
6.	2024	Meertensgroeve	Het Limburgs Landschap
7.	2024	Voetbalveld Vilt	Het Limburgs Landschap
8.	2025	Cottessen	Het Limburgs Landschap/particulier
9.	2025	Curfsgroeve	Het Limburgs Landschap
10.	2025	Julianagroeven	Het Limburgs Landschap
11.	2025	Savelsbos- Dorreweg	Staatsbosbeheer
12.	2025	Wahlwiller	Staatsbosbeheer/particulier

Bezoekrondes vonden grofweg één keer per maand plaats, onder voor de soort gunstige weersomstandigheden zoals droog en zonnig weer. De leefgebieden zijn onderzocht door systematisch alle wateren af te zoeken en de hier aanwezige geelbuikenvuurpadden te vangen met behulp van een schepnetje. Vervolgens is de lengte van het individu gemeten. Alleen van (sub)adulte exemplaren met een lengte van ≥ 25 mm is vervolgens het buikpatroon gefotografeerd in een Petri-schaaltje. Op deze manier kon een fotodatabase worden opgesteld waarbij elk individu een unieke code kreeg. Bij elke vervolgronde zijn de foto's van nieuwe vangsten vergeleken met de bestaande database, zowel binnen leefgebieden als daartussen. Zo ontstond per leefgebied een database met een volledige vangstgeschiedenis, bestaande uit vele gefotografeerde buikpatronen van geelbuikvuurpadden (Figuur 6). Hierin is van ieder gevangen individu opgenomen waar deze is aangetroffen, en tijdens welke bezoekronde wel of niet. Deze database vormde de basis voor een statistische analyse van de populatiegroottes

Figuur 6 Deel van de opgestelde fotodatabase met buikpatronen van geelbuikvuurpadden in Groeve 't Rooth, waarbij ieder dier gefotografeerd dier is voorzien van een unieke code, lengte, en -waar mogelijk- geslacht.

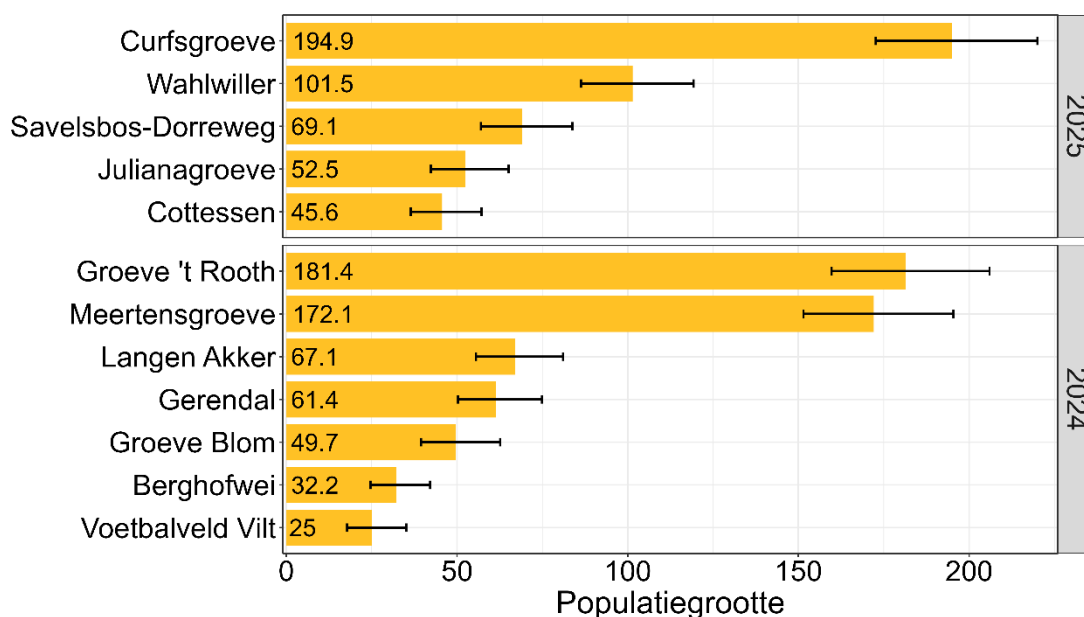
Dagbouwgroeven gaan aan kop

Op basis van de geanalyseerde database met de vangstgeschiedenis van gefotografeerde geelbuikvuurpadden is per leefgebied berekend wat de populatiegrootte betreft, inclusief een betrouwbaarheidsinterval van 95%. De berekende populatiegroottes van deze twaalf leefgebieden zijn weergegeven in Figuur 7. Hieruit blijkt dat de hoogste aantallen aanwezig zijn in de Curfsgroeven; afgerond bestaat deze populatie hier uit 195 (sub)adulte exemplaren. Ook andere voormalige dagbouwgroeven doen het goed in absolute aantallen. Zo bestaan de populaties in Groeve 't Rooth en de Meertensgroeven afgerond uit respectievelijk 181 en 172 (sub)adulte exemplaren. Er zijn ook leefgebieden waar de populatiegrootte kleiner zijn, bijvoorbeeld bij het Voetbalveld Vilt (25 individuen), Berghofweide (32 individuen) en Groeve Blom (50 individuen). In deze gebieden werden relatief weinig subadulten waargenomen, waardoor er recentelijk waarschijnlijk een beperkt

reproductiesucces heeft plaatsgevonden gedurende. Resultaten aangaande de populatieopbouw per leefgebied worden momenteel nader uitgewerkt.

De 1000 gepasseerd

Bij elkaar opgeteld bestaat de totale populatiegrootte in deze twaalf leefgebieden afgerond uit 1.052 individuen. Vergeleken met de aantallen die rond de eeuwwisseling resteerden, toen de geelbuikvuurpad zich in Nederland op het randje van uitsterven bevond, is dit een hoopvol aantal en tekenend voor de enorme beschermingsinspanningen sindsdien, temeer voortkomend uit het Platform Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad! Het daadwerkelijk aantal (sub)adulte geelbuikvuurpadden dat anno 2025 in Nederland voorkomt ligt naar verwachting eerder rond de 1.250. Er zijn namelijk nog een aantal leefgebieden waar een vergelijkbaar populatieonderzoek middels vijf bezoeken niet heeft plaatsgevonden, waaronder Banholt-Heerkuil, Cartils, Putberg-Keverberg, Stokhem, Teggert, Vijlen en Wolfhaag, maar waar gelukkig wel tellingen zijn uitgevoerd door platformdeelnemers. Opgesomd lijkt 1.250 individuen een behoorlijk aantal, maar komt neer op gemiddeld 80-90 (sub)adulte individuen per leefgebied. Met in het achterhoofd dat veel leefgebieden thans nog sterk versnipperd zijn, en bovendien kwetsbaar voor calamiteiten, blijft het belangrijk een vinger aan de pols te houden en actief beheer- en beschermingsmaatregelen te nemen om bijvoorbeeld voortplantingswateren geschikt te houden. Zo kunnen bijvoorbeeld opeenvolgende droge zomers een slecht reproductiesucces tot gevolg hebben en daarmee een wezenlijk effect op de populatie.

Figuur 7 Berekende populatiegroottes van subadulte en adulte geelbuikvuurpadden in twaalf onderzochte leefgebieden in 2024 en 2025. De foutbalken geven de 95%-betrouwbaarheidsintervallen weer.

Het vaststellen van de populatiegroottes in deze twaalf leefgebieden is mogelijk gemaakt dankzij een subsidieverlening van de provincie Limburg en een financiële bijdrage van Het Limburgs Landschap. Tygo de Munck, Towi van der Putten en Ben Crombaghs hadden een belangrijke rol in het uitvoeren van de veldbezoeken. Bovendien was het populatieonderzoek niet mogelijk zonder de inzet van vele deelnemers van het Platform Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad. Tenslotte danken we de terreineigenaren Bodemzorg Limburg, Het Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer, Harrie Huiben en Wil Niessen voor hun toestemming en medewerking in dit onderzoek.

Nieuwtjes en activiteiten

Succes bij Kattenroth

Na de oproep in de laatste nieuwsflits ontvingen we een waardevolle melding van Raymond Tilmans, waarvoor hartelijk dank. In twee percelen waar vorig jaar, met subsidie van de gemeente Eijsden-Margraten, een nieuwe poel met stapelmuur is aangelegd, werden begin dit jaar al overwinterende larven van de vroedmeesterpad aangetroffen aan de noordzijde van het Noordal (Figuur 8). Daarnaast ontdekte Raymond begin deze zomer ook vroedmeesterpadlarven in de poel op Kattenroth. Met name deze waarneming op Kattenroth is bijzonder: de dieren hebben de nieuw aangelegde poel blijkbaar direct weten te vinden, terwijl de dichtstbijzijnde bekende vindplaats hemelsbreed zo'n 200 meter verderop ligt en bovendien door een bos wordt gescheiden. Ook toegevoegd is een foto van de aanleg van de poel aan de noordzijde van het Noordal, met daarop Wil Niessen (in de poel) en Bert Vaessen (in de machine). Deze voorbeelden laten zien dat goed gerichte maatregelen snel effect kunnen hebben, doordat ze populaties met elkaar verbinden en versterken door het aanbod van geschikt voortplantingsbiotoop te vergroten.

Figuur 8 Nieuw aangelegde poelen en stapelmuren bij Kattenroth (linksboven) en aan de noordzijde van het Noordal (rechtsboven), en de aanleg van de poel aan de noordzijde van het Noordal (foto onder). (Foto's Raymond Tilmans)

Verslag Natuurwerkdag Holset

Op vrijdag 31 oktober zijn in Holset diverse poelen en stapelmuren opgeschoond op initiatief van buurtbewoners. Jöran Janse (RAVON) begeleidde de werkzaamheden namens het Platform. Omdat vorig jaar al enkele poelen waren aangepakt, kon de aandacht dit keer vooral uitgaan naar de sterk overgroeide stapelmuren (vijf in totaal) en een volledig dichtgegroeide gemeentelijke poel waar we vorig jaar niet meer aan toe waren gekomen (Figuur 9, rechtsonder). Onze dank gaat uit naar Annemiek

van Diepen voor de organisatie van de opschoondag en de verzorgde lunch achteraf, en natuurlijk naar alle vrijwilligers voor hun waardevolle inzet!

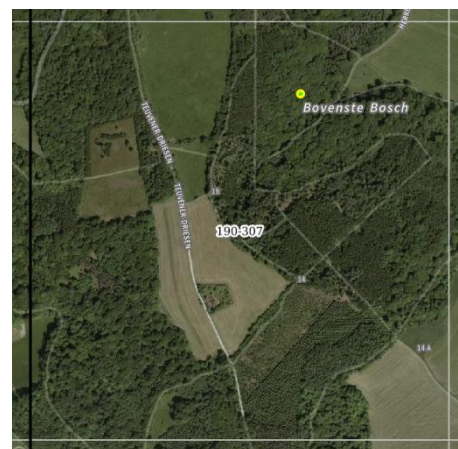
Figuur 9 Fotoimpressie van de opschoondag 2025 in Holset. Links en rechtsboven: vrijwilligers maken stapelmuur vrij van begroeiing. Linksonder: volledig dichtgegroeide poel. Rechtsonder: dezelfde poel maar dan na opschoning door de buurtbewoners (Foto's Jöran Janse)

Ook de handen uit de mouwen steken?

Tijdens de platformbijeenkomsten worden regelmatig locaties genoemd waar onderhoud nodig is. Misschien ken je zelf ook wel een plek waar nog werk aan de winkel is. Lijkt het je leuk om de handen uit de mouwen te steken? Laat het ons weten door een mail te sturen naar n.lambrixx@ravon.nl. Zo kunnen we de juiste mensen met elkaar in contact brengen en waar nodig helpen bij het organiseren van een werkdag.

Uitbreiding vroedmeesterpad Bovenste Bos?

Op 27 april 2025 kwam er een opvallende waarneming binnen: in het Bovenste Bos bij Epen werden roepende vroedmeesterpadden gehoord (Figuur 10). Dat is bijzonder, want in dit kilometerhok zijn slechts twee eerdere meldingen bekend, uit 1962 en 1980. Sindsdien is er nooit meer een vroedmeesterpad in deze omgeving gemeld. De dichtstbijzijnde populaties bevinden zich op ongeveer 2,5 kilometer afstand: één ten noorden bij Landsrade en één net over de grens bij Remersdaal, eveneens op zo'n 2,5 kilometer. Gezien deze afstanden is de nieuwe waarneming opmerkelijk en zeker de moeite waard om verder te onderzoeken. Het is dan ook interessant om de komende tijd vaker in dit gebied te gaan luisteren, om te ontdekken in hoeverre de soort hier daadwerkelijk voorkomt.

Figuur 10 De waarneming werd gedaan in km-hok 190-307. Er werden meerdere roepers gemeld. (bron: NDFF)

Vroedmeesterpad gehoord? Geef het door!

Tijdens eerdere platformbijeenkomsten is het al vaker benadrukt: het doorgeven van roepende vroedmeesterpadden kan waardevolle inzichten opleveren over waar de soort zich bevindt. Een goed voorbeeld is het Gerendal, waar voortplanting tegenwoordig nauwelijks nog plaatsvindt. Toch komen er zo nu en dan meldingen binnen van roepende dieren, verspreid door het gebied.

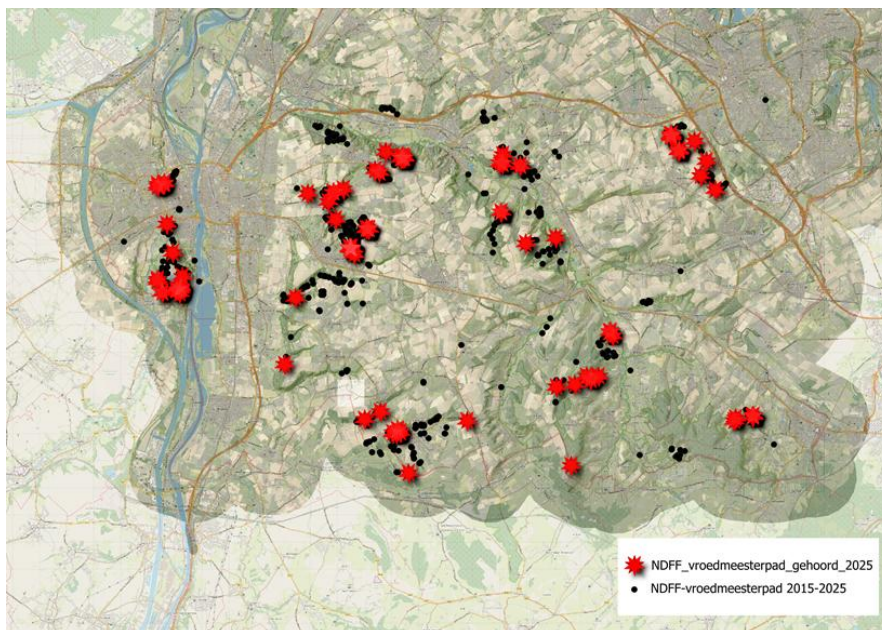
Dankzij deze waarnemingen weten we dat de soort – die zich normaal gesproken zelden laat zien – nog steeds op meerdere plekken aanwezig is. Daarmee kunnen we in het beheer van water- en landhabitat gericht rekening blijven houden met deze kwetsbare soort. **Daarom blijft de oproep onveranderd: geef waarnemingen van roepende dieren door.** Dit kan het eenvoudigst via Waarneming.nl of Telmee.nl.

Gebieden waar momenteel weinig waarnemingen vandaan komen, of waar de soort vermoedelijk in lage dichtheid voorkomt, zijn extra interessant. Maar elke waarneming is waardevol. Hiernaast zijn er enkele gebieden waar uitbreiding van de verspreiding plaats lijkt te vinden zoals rondom Stokhem.

Vooraf in de volgende gebieden hopen we op (nieuwe) roepwaarnemingen:

- Het Savelsbos, langs de Dorrenweg ten noorden van Eckelrade tot en met een interessante waarneming ten oosten van Rijckholt.
- De omgeving van Mheer en Noorbeek.
- Het Kruisbosch bij Landsrade en Bissen.
- Bovenste Bos bij Epen (zie vorige pagina)
- Het Gerendal
- Valkenburg (tussen Schin op Geul en Ransdaal, zowel het noordelijke als het zuidelijke deelgebied)
- Rondom Stokhem

Ook waarnemingen van roepende dieren buiten de bekende verspreiding (Figuur 11) zijn belangrijk – deze kunnen helpen nieuwe of herstellende populaties in beeld te brengen.

Figuur 11 Verspreiding vroedmeesterpad zoals bekend in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) waarbij onderscheid is gemaakt tussen roepwaarnemingen (sterretjes) en waarnemingen van larven (zwarte stippen) (Bron: NDFF)

Dode vroedmeesterpad 't Rooth

In Groeve 't Rooth is dit jaar een recent overleden vroedmeesterpad aangetroffen. Het dier is verzameld en onderzocht op de aanwezigheid van ziektes. Daarbij testte het positief op Bd (*Batrachochytrium dendrobatidis*), een schimmel die amfibieën aantast en de ziekte chytridiomycose veroorzaakt. De besmettingsgraad was niet hoog en het is niet met zekerheid vast te stellen of Bd de doodsoorzaak was, maar dit kan ook niet worden uitgesloten. De vondst laat in ieder geval zien dat Bd nog steeds in het gebied aanwezig is en mogelijk bijdraagt aan sterfte. Dit onderstreept het belang van een optimaal ingericht leefgebied voor gevoelige soorten zoals de vroedmeesterpad en de geelbuikvuurpad, én van het strikt naleven van het hygiëneprotocol. Meer informatie over ziektes en het hygiëneprotocol is te vinden op de website van RAVON:

<https://www.ravon.nl/Zakelijk/Ziektes>

Eens iets anders: Oproep voor vrijwilligers monitoring vuursalamander

De vuursalamander is, net als de geelbuikvuurpad en de vroedmeesterpad, een echte Limburgse soort die alleen in Zuid-Limburg voorkomt. Om deze bijzondere soort te volgen, zoekt RAVON enthousiaste vrijwilligers die het leuk vinden om op regenachtige avonden, na zonsondergang, op pad te gaan. Samen met andere vrijwilligers loop je een vaste route en noteer je de vuursalamanders die je tegenkomt. Deze tellingen zijn onmisbaar om aantallen en trends te volgen. De beste periode hiervoor is in de herfst en het vroege voorjaar.

Je moet geen bezwaar hebben tegen regen, het hygiëneprotocol willen naleven en accepteren dat je soms zonder waarnemingen thuiskomt. We zoeken vrijwilligers voor zowel het Bunderbos als het Vijlenerbos. In het Vijlenerbos is de uitdaging het grootst: waarnemingen zijn hier zeer schaars, dus elke vondst is extra waardevol. In het Bunderbos zijn de aantallen ook laag, maar met wat doorzettingsvermogen is de kans op succes groter.

Ga jij de uitdaging aan om mee te helpen deze iconische soort in kaart te brengen? Dan horen we graag van je!

Meedoen of meer informatie?

Stuur een mail naar: ✉ n.lambrixx@ravon.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad in Limburg. Het platform bestaat uit een enthousiaste groep vrijwilligers, beleidsmakers, natuurbeschermingsorganisaties, particuliere terreineigenaren, bedrijven en natuuronderzoekers, die een bijdrage kunnen en willen leveren aan het herstel en duurzaam behoud van leefgebieden van de geelbuikvuurpad en de vroedmeesterpad in Limburg. Het platform is opgericht in 2000 op initiatief van RAVON, Natuurbalans – Limes Divergens BV en het toenmalige IKL met behulp van financiering van de Provincie Limburg.

De coördinatie van het platform vindt plaats door Ecologisch Adviesbureau Natuurbalans Limes Divergens BV en Stichting RAVON.

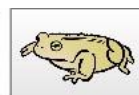
Redactie nieuwsbrieven: Joris Verhees (Natuurbalans Limes Divergens BV), Naomi Lambrixx, Edo Goverse en Jöran Janse (RAVON)

Redactieadres: Natuurbalans Limes Divergens BV en Stichting RAVON
verhees@natuurbalans.nl
n.lambrixx@raxon.nl

Heeft u vragen of suggesties naar aanleiding van deze nieuwsbrief, dan kunt u contact opnemen met de redactie. De activiteiten van het Platform Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad worden mede mogelijk gemaakt dankzij de ondersteuning van de Provincie Limburg.

provincie limburg

Management der Gelbbauchunke (*Bombina variegata*)
und anderer Amphibienarten dynamischer Lebensräume

Het
Limburgs
Landschap

